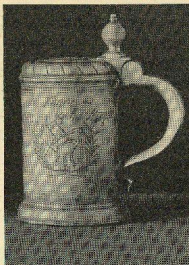

MIDDELALDEREN

het. Det er vistnok Erik Valkendorf som senere har tilføiet paa kopien av dette dokument at han finder EskeBilde har gjort for store indrømmelser overfor tyskerne ved at ta dem med paa raad, samt at han selv vilde bringe istand en anden overenskomst. Ved Kristian III Bergensprivilegier av 1541 blir det paany indskjærpet at de tyske haandverkere skulde staa til ansvar for byens og borgernes ret og svare samme skat som disse; men de har følt sig for trygge ved det nære forhold til kjøbmændene paa bryggen. I 1556 kommer saa den

8. Dreiersvendenes kande, Bergen.
V. K. 1898 nr. 1.

kraftige og energiske Erik Valkendorf til Bergen som befalingsmand paa Bergenshus, og han tar paany linjen op fra Olav Nielsøns dage. Det blir hans maal at løsne baandene mellem haandverkeramtene og kontoret. Han begynder med at ordne op i de forvildede forhold som den store ansamling av ugifte mænd hadde fremkaldt i Bergen og tar derefter fat paa skomakerne. Disse hadde i tidens løp tiltat sig en mængde friheter for hvilke der ingen lovformelig hjemmel gaves. Disse plukker efter hvert Valkendorf fra dem og skomakerne maa gang paa gang gi efter og gaa ind paa ydmygende betingelser, der viste Valkendorf at deres magt var svækket og at de neppe længer var saa farlige. Hans fordringer steg derfor. Han forlanger av dem at de skal sværge kongen troskap, bli norske borgere eller ogsaa forlate byen. Haandverkerne ber om betænkingstid, men da